

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Φέτος συμπληρώθηκαν ήδη 170 χρόνια από τότε που η Αθήνα μας, καθιερώθηκε ως επίσημη πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους. Με την ευκαιρία αυτού του εορτασμού, δραστήριοι εκδοτικοί οίκοι προσφέρουν μια σειρά σημαντικών έργων που αναφέρονται σε διάφορες περιόδους της ιστορικής αυτής πόλης, που είναι άλλωστε μια από τις αρχαιότερες της Ευρώπης. Έλληνες και ξένοι συγγραφείς, ιστοριογράφοι, αρχαιολόγοι και Αθηναϊοδίφες, συγκέντρωσαν τα πονήματά τους τα οποία στη συνέχεια, έγιναν θαυμάσιες συλλεκτικές εκδόσεις ώστε να εμπλουτίσουν τις βιβλιοθήκες μας.

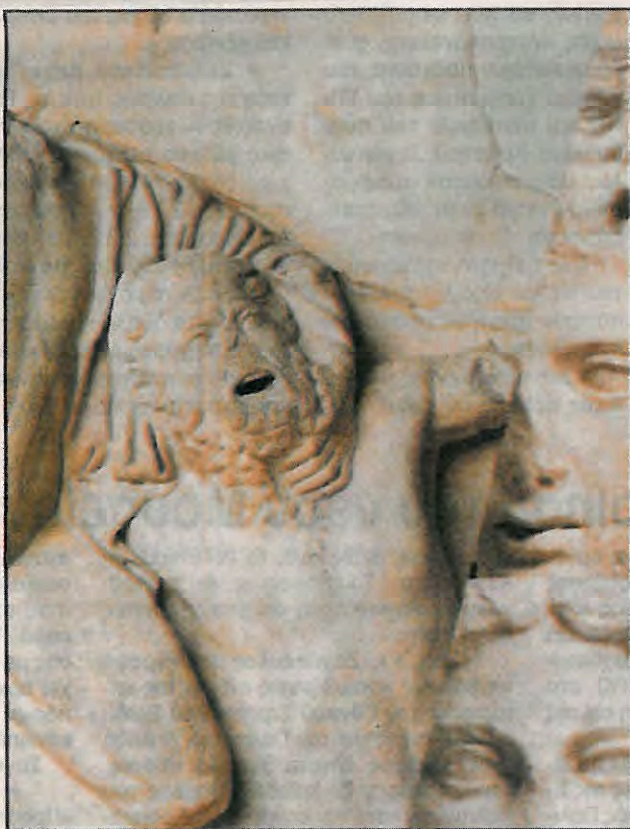
Η Αρχαία Αγορά της Αθήνας του J. Camp- Εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ

Ο Τζον Κάμπ, διευθυντής των ανασκαφών της Αγοράς, και καθηγητής της Αρχαιολογίας στην Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών της Αθήνας, παρουσιάζει το πολυετές έργο του σχετικά με την Αρχαία Αγορά, μέσα από ένα εύληπτο και θαυμάσια εικονογραφημένο βιβλίο, το οποίο πρόσφατα κυκλοφόρησε από το Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τράπεζας. Μέσα σε 250 σελίδες, εκτίθενται τα αποτελέσματα των ανασκαφικών ερευνών της Αγοράς, αρχής γενομένης από το 1931. Μέσα από φωτογραφίες και περιγραφές ιστορικά τεκμηριωμένες, πληροφορούμαστε ότι έχουν βρεθεί 180.000 περίπου αντικείμενα, ενώ έχουν αποκαλυφθεί πάνω από 100 οικοδομήματα στην περιοχή. Τα ευρήματα αυτά μαζί με τις περιγραφές, συνθέτουν την ιστορία της Αρχαίας Αγοράς από τη νεολιθική εποχή μέχρι τη μετά-Ρωμαϊκή περίοδο και την εισβολή των Σλάβων.

Η Αρχαία Αγορά της Αθήνας υπήρξε τόπος συνάντησης των πολιτών, χώρος διεξαγωγής εμπορικών συναλλαγών αλλά πνευματικών. Εκεί ακούστηκαν τα διδάγματα του Σωκράτη, του Πλάτωνα του Κλεισθένη και του Περικλή, εκεί διεξήχθησαν οι πλέον ζωηρές πολιτικές και φιλοσοφικές συζητήσεις. Σε εποχές όπου η Αθήνα ήταν η σημαντικότερη πόλη της Ελλάδας, η μεγάλη αυτή δημόσια πλατεία, η λεγόμενη Αγορά, ήταν η ίδια της η καρδιά...

Τα Γλυπτά του Παρθενώνα, της Α. Χωρέμη- Σπεντσιέρη, Εκδ. Έφεσσος

Η μιανή πράξη του λόρδου Έλγιν, στέρησε από την Ακρόπολη και την πολιτιστική μας κληρονομιά, ένα σημαντικό κομμάτι. Η κλοπή των Μαρμάρων που επονομάστηκαν Ελγίνεια, έγιναν ο θρύλος των νεώτερων Ελλήνων που περιμένουν πάντοτε την επιστροφή τους. Ως την ώρα που το Νέο Μουσείο της Ακρόπολης θα ετοιμαστεί και ενδεχομένως θα τα φιλοξενήσει, τα Ελγίνεια παραμένουν εκτεθειμένα στο Βρετανικό Μουσείο, χαιρετώντας καθημερινά τους διεθνείς επισκέπτες τους. Τα Παρθενώνεια γλυπτά, οι θαυμάσιες παραστάσεις της ζωφόρου, των μετωπών και των αετομάτων, η κεφαλή του Περικλή και η δωδέκατη Καρυάτιδα αποχωρισμένη από τις α-

δερφές της, μένουν ακόμα μακριά από την οικογένειά τους, μαρτυρώντας το ρήγμα που υπέστη η δική μας Ακρόπολη από τα αλλότρια χέρια, καθώς και τις φθορές που έχουν υποστεί τα μάρμαρα, λόγω πλημμελούς συντήρησής τους.

Η ιδιαίτερη ευαισθησία που διακρίνει τον εκδοτικό οίκο Έφεσσος, για την τύχη της πολιτισμικής μας κληρονομιάς, ώθησε σε μια πρωτοβουλία και χά-

Περί Αθήναις

κούμε βεβαίως να τα αγγίξουμε με το χέρι, όμως ως τότε ας αφευούμε στη μαγεία της θέας τους που μας προσφέρεται απλόχερα μέσα από την έκδοση αυτή.

Η Αθήνα στα τέλη του 19ου αιώνα. Έκδοση Εθνικού Ιστορικού Μουσείου

Αφήνοντας πίσω την αρχαία εποχή, η Αθήνα, στις αρχές του 19ου αιώνα ήταν ένα μικρό χωριό που τίποτα δεν θύμιζε τα χρόνια της δόξας. Η μακρόχρονη τουρκική κατοχή επέφερε μεγάλη αλλοτρίωση και σχεδόν είχε σβήσει κάθε ίχνος από την παλιά της αίγλη. Στις αρχές του 19ου αιώνα, δύο ευαίσθητοι αρχιτέκτοντες-πολεοδόμοι ο Κλεάνθης και ο Σάουμπερτ, σμίγουν με ζήλο ώστε να χαράξουν ένα καινούργιο πολεοδομικό σχέδιο για την ανάδειξη της πόλης αυτής που κάποτε υπήρξε το λίκνο του πολιτισμού και της δημοκρατίας.

Το 1834 η Αθήνα ορίζεται επίσημα ως πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους και μπαίνει σε μια νέα αναπτυξιακή τροχιά. Ο 19ος αιώνας ξεκίνησε καθοριστικός για την πολεοδομική και ιστορική εξέλιξη της Αθήνας, η οποία προς τα τέλη του κατάφερε να

γίνει μια ζηλευτή ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.

Μια ομάδα επιστημόνων, συνθέτει το έργο της και καταγράφει με λεπτομέρειες, ιστορικά τεκμήρια, και πολλές φωτογραφίες, την πορεία της Αθήνας κατά τον 19° αιώνα ως την εποχή των πρώτων Ολυμπιακών Αγώνων, το 1896. Το πλούσιο υλικό που προσέφερε το Εθνολογικό Μουσείο, επεξεργασμένο και καταγεγραμμένο με χρονολογική σειρά, συνθέτει την εποχή αυτή και την αναμεταδίδει ζωντανά μέσα από μια ιδιαίτερα περιεκτική συλλεκτική έκδοση. Αρχίζοντας από το ιστορικό υπόβαθρο της εποχής, προχωράμε στην ώρα της αναβίωσης των Αγώνων όπου η Αθήνα εξελίσσεται σε μεγαλούπολη έτοιμη να υποδεχτεί απαιτητικούς επισκέπτες.

Το έργο χωρίζεται σε 9 θεματικές ενότητες διακεκριμένων επιστημόνων και ιστορικών συγγραφέων, της Χριστίνας Κουλούρη, Κατερίνας Γαρδίκια, Χριστίνας Αγριαντώνη, Μάρως Καρδαμίτση-Αδάμη, Φανής Μαλλούχου, Μαρίλένας Κασιμάτη, Αλέξη Πολίτη, και τέλος της κ. Ευθυμίας Παπασπύρου - διευθύντριας του Μουσείου που υπό το άγρυπνο βλέμμα της, ολοκληρώθηκε η προσπάθεια αυτή.

Αθηναϊκός Περίπατος. Παπαγεωργίου-Βενετά από τις εκδόσεις Καπόν

Άλλο ένα σχολαστικό προϊόν έρευνας του γνωστού Αθηναϊοδίφου Παπαγεωργίου-Βενετά, παρουσιάζεται από τις εκδόσεις Καπόν. Ο εκδοτικός αυτός οίκος του οποίου έργα έχουν τιμηθεί από την Ακαδημία Αθηνών, προχωρεί με ζήλο στην ανάδειξη του πολιτισμού, προσφέροντας έργα υψηλής ποιότητας, και ιδιαίτερης προτίμησης φιλομαθών... Ο Αθηναϊκός περίπατος, είναι μια πρόσφατη έκδοση αναφερόμενη στην πολεοδομική εξέλιξη της Αθήνας αρχής γενομένης από το όραμα που γέννησε τη νέα Αθήνα το 1833. Ο συγγραφέας, αρχιτέκτων-πολεοδόμος και ιστορικός της Πολεοδομίας, μέσα από επίπονες προσπάθειες πολλών δεκαετιών έχει ολοκληρώσει μια πολύπλευρη επιστημονική μελέτη για τη γενέτειρα πόλη, την Αθήνα, προβάλλοντας ταυτόχρονα την πολιτισμική μας ταυτότητα και στο εξωτερικό. Ακόμα και αν δεν ασχολείστε με την πολεοδομία, αφευείτε στις περιηγήσεις του Αθηναϊκού περιπάτου, ακολουθώντας το δόγμα του συγγραφέα, όπου ο δρόμος είναι ο στόχος... Και η Αθήνα μας, ατελείωτη σε περιηγήσεις...

ΕΛΙΝΑ ΓΑΛΗΝΟΥ